

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนานวัตกรรมสังคม

วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

เลขที่ 52/437 หมู่บ้านเมืองเอก ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านวังไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

(1) ความเป็นมา

ในปี พ.ศ. 2548 มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน (กทบ.) โดยได้รับเงินทุนจากรัฐบาล 1 ล้านบาท และได้มีการรวมเอากิจการของกลุ่มเกษตรกรเงินทุนหมู่บ้านวังไทร ที่มีการดำเนินงานมาก่อนแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 แล้วยกฐานะเป็นสถาบันการเงินชุมชนบ้านวังไทร เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2550 ทะเบียนเลขที่ 0101 พร้อมกับจดทะเบียนรับรองการเป็นนิติบุคคล พร้อมทั้งทำการก่อสร้างอาคารที่ทำงานอย่างเป็นทางการ และเปิดให้บริการ

เป็นกองทุนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานด้วยคณะกรรมการ 15 คน ที่ปรึกษา 8 คน และนายความ 1 คน มีอาคารที่ทำงาน อาคารจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และมีโรงงานยางอัดแท่ง STR 5 L เพื่อแปรรูปยางพารา บนพื้นที่ 35 ไร่

(2) การดำเนินงานกิจการ

การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านวังไทร เป็นการให้บริการเป็นแหล่งทุนสำหรับชุมชนและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนแบบอเนกประสงค์ ประกอบด้วย การบริการรับฝาก ถอน และให้กู้ยืม การทำงานเป็น Banking Agent & Counter Services โรงงานแปรรูปยางพารา (งบลงทุน 150 ล้านบาท) โรงผลิตน้ำดื่ม ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม ศูนย์เรียนรู้และการให้บริการอบรม บริการหอประชุม และสนับสนุนงานโครงการประชารัฐ ฯลฯ โดยมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กองทุนการออมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง อุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอทุ่งสง พัฒนาชุมชนทุ่งสง สถานีตำรวจกะปาง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาโร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

(2.1) การบริการหลัก การให้บริการทางการเงินจากการจัดสรรจากรัฐบาล 2,978,179.13 บาท โดยให้บริการกู้ยืมไป 2,577,000 บาท มีรายได้จากการดำเนินงาน 166,701.09 บาท การระดมเงินออม 139,319.17 บาท มีรายได้ 7,670.04 บาท มีรายได้จากการฝากเงินของกลุ่ม (จำนวน 1,161,426.27) 99,267.06 บาท

(2.2) การบริการสนับสนุน การดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน ให้บริการสำหรับสมาชิก 8,553 คน มีเงินฝากทั้งสิ้น 237,654,146.69 บาท โดยจำนวนนี้เป็นผู้กู้ จำนวน 946 คน มีรายได้จากการประกอบกรตามรายการงบบำไรขาดทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 จำนวน 27,072,202.49 บาท มีค่าใช้จ่าย 13,986,199.00 บาท และมีกำไร 13,086,003.49 บาท

นอกจากนี้ ยังมีงบประมาณสนับสนุนโครงการประชารัฐ 1,200,000 บาท

(3) ผลความสำเร็จ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564

(3.1) สิ้นทรัพย์ตามสถานะทางการเงินกองทุนหมู่บ้าน บ/ช 1 = 2,948,179.13 บาท

(3.2) สิ้นทรัพย์ตามสถานะทางการเงินกองทุนหมู่บ้าน บ/ช 2 = 139,319.17 บาท

(3.3) สิ้นทรัพย์ตามสถานะทางการเงินกองทุนหมู่บ้าน บ/ช 3 = 1,161,426.27 บาท

(3.4) สิ้นทรัพย์ตามสถานะทางการเงินกองทุนหมู่บ้าน ตามโครงการพระราชรัฐ 1,224,387.91 บาท

(3.5) สถานะทางการเงินของสถาบันการเงินชุมชน มีเงินทุนหมุนเวียน 418,743,309.40 บาท

(สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2565, น. 1)

..

ที่มา: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สมาคมปริญญาโทสำหรับผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมสังคม วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต, YUNUS FOUNDATION, THAILAND และ มูลนิธิสัมมาชีพ. (2566). *การศึกษาเรื่องปัจจัย และกลไกการสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของไทย*